

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Monasticum

In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>

Augustæ Vindellicorum, 1688

Cap. XXX: De Interdicto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40761

CAPUT XXX.

De interdicto.

SUMMARIUM.

- I. *Quid, & quotuplex sit interdictum.*
- II. *A quibus, contra quos, & propter quam causam ferri possit.*
- III. *Quinam sint effectus interdicti.*
- IV. *Quenam sit pœna violantium interdictum.*
- V. *An interdictus possit eligere & eligi.*
- VI. *Quod sint interdicta à jure lata contra regulares.*
- VII. *Quibus modis tollatur interdictum.*

INTERDICTUM est censura Ecclesiastica, per quam participatio certorum Sacramentorum, omnium divinorum officiorum, & Ecclesiastica sepultura, prohibetur, & colligitur ex cap. non est vobis, de sponsalibus, & cap. quod in te, de pœnitent. & remissionibus, Syllogester in Summa verbo interdictum l. n. 2. dicitur cen-

IX.
ob conti-
a, aufferi
acia, tol-
eam tulit
& reservat
vata, pœ
iz. cit.

CA.

censura, quia convenit cum aliis duabus, scilicet, & suspensione, & excommunicatione scilicet, & suspensione, cap. *quarenti, de verborum signific.* differt tamen à suspensione, quia suspensio privat per se usu activo, non passivo divinorum, & quatenus est ultra potestatis spiritualis. Interdictum verò privat divinis non solum activè sed & passivè, non quatenus à potestate spiritali procedunt, sed quatenus sunt quædam bona spiritalia & divina à fidelibus participanda: præterea suspensio à clericis afficit; interdictum verò clericis & laicis commune est. Interdictum differt etiam ab excommunicatione, quia non ita late patet ac excommunicatio, & sub diverso modo divina prohibet: Etenim excommunicatio fideles removet à sacramentis, officiis divinis, suffragiis Ecclesiæ, & communione aliorum fidelium: cum interdictum à sacramentis, officiisque divinis tantum removeat: Et præterea excommunicatio illis omnibus privat, quatenus sunt quædam cum aliis fidelibus communicatio: Interdictum verò ea prohibet secundum se, & quatenus sunt quædam bona à fidelibus habenda. *Layman. lib. 1. tract. 5. part. 4. cap. 1. n. 1. Pellizarius tract. 7. tom. 2. cap. 4. sect. 1. q. 1. n. 1. Lezana tract. interdum. n. 2.*

Interdictum aliud est locale, aliud personale, & aliud mixtum, aliud est generale, & aliud speciale, aliud totale, aliud parziale, aliud à iure, aliud ab homine, aliud fertur per modum cen-

... & aliud tanquam pura pœna. De his bre-
viter differendum. Locale directè & immediatè
afficit locum, scilicet Regnum, Civitatem vel
Ecclesiam, & indirectè derivat in personas, qua-
runt his interdicatur facere aut audire in eo lo-
co divina officia. Personale, quod immediatè
dirigitur ad personas, quibus est interdicta divi-
norum participatio: Mixtum est illud, quod
et locali & personali coalescit, diciturq; deam-
bulatorium, eo, quod afficit non solùm perso-
nam, sed quemcunq; locum, quo illa persona
hæret ingressa, ut colligitur ex dicto, *cap. non est
cônu de sponsalibus, cap. dilectis filiis de appellat.*

Interdictum locale aliud est generale, quo
tota Provincia, Regnum, vel Civitas interdici-
tur, & aliud speciale seu particulare, quo una Ec-
clesia interdicitur, vel plures, sed non omnes
eiusdem civitatis aut loci; personale item aliud
est generale, cum omnes habitatores alicujus ci-
vitatatis interdiciuntur, aliud speciale seu particu-
lare, quod fertur in determinatas aliquas per-
sonas, unam scilicet vel plures, sed non omnes.
Totale illud est, quod fertur simpliciter quoad
omnes effectus interdicti: Partiale verò, quod
solùm fertur quoad unum aut alium effectum, ut,
si dicatur ab ingressu Ecclesiæ, vel ab Ecclesia-
stica sepultura. Interdictum à jure est, quod
fertur per legem, vel statutum perpetuò duratu-
rum, aliud ab homine, quod fertur per praece-
ptum, decretum, vel sententiam; quod fertur
per

per modum censuræ, seu per sententiam generalem pro peccatis futuris nullam monitionem præviā requirit, sed tantum dictæ sententiæ promulgationem, qualem omnes alia leges requirunt. Interdictum verò à jure sempiternum requirit monitionem, quia supponit contumaciam. Fertur autem eodem modo, quo suspensio, ut supra diximus, capite præcedenti, *non. 2. in supra dictis conveniunt DD. Layman. citat. Pellizarius, Lexana, Castruspalaus, & alij plures.*

II. Possunt interdictum ferre illi omnes, qui possunt excommunicare, & pœnam suspensionis jure ordinario imponere, possunt etiam iudicium interdictum personale aut locale in personis, & loca jurisdictioni suæ subjecta. Notant tamen DD. non esse in usu, neque expedire, ut Prælati Ordinum locale interdictum ferant, nisi laicales, qui etiam in plebem jurisdictionem habeant.

Qui interdictum personale fert in communitatem, cujus ille caput est, ipsemet non ligatur interdicto, secus est, si locale interdictum ponat, nemo enim à seipso per se, ac directè censuræ vinculo obligari potest, nisi per accidens, eo quod personale afficiat per se, ac directè personam, locale verò ipsum locum & per accidens in personas redundat. Item non censetur populus comprehendi in interdicto in clerum prolatum, & vice versa, populo interdicto, non censetur clericus

interdictus nisi exprimat: Ita habetur expressè, cap. si sententia, de sent. excom. in 6.

Dicunt multi DD. quod si clerus interdicatur, nomine cleri comprehendi religiones utriusque sexus, esseq; communem opinionem. Contrarium tamen asserunt Sylvester verbo, interdictum.

l. n. 17. Armilla. n. 10. Henriquez cap. 42. n. 3.

Pellicarius citat. q. 4. n. 7. & q. 11. n. 15. Layman. sup. cap. 4. n. 3.

quia, licet Religiosi in favorabilibus veniant sub nomine cleri, non tamen in odiosis: sicut interdictis Religiosis non censentur interdicti cleri: quamvis lato modo dicatur Religiosi, ergo à pari interdictis cleris non censentur interdicti Religiosi.

Bonacina de censuris in communi dis. 5. part. 1. n. 11. & alij, quos citat contra Navarrum cap. 27. num. 167.

Interdicto legitime regularium Monasterio, nullo interdicto subijciuntur etiam novitij, non tantum peregrini, eo, quod non sint partes aut membra communitatis, quæ sola afficiuntur interdicto, sicut interdicto populo alicujus loci non censentur interdicti cæteri aliorum locorum, qui non sint pars aut membrum illius communitatis, si tamen interdictum esset generale, personale, & locale, tunc omnes etiam peregrini censentur interdicti, quia locale est qualitas adherens ipsi loco omnino independenter à personis. Pellicarius citatus n. 9.

Interdictum latum contra Universitatem, curiales sunt partes & membra, afficit etiam

Pars II.

¶

ipso

iplos regulares, sicut Religiosus afficitur interdico contra Clerum prolato, si sit beneficiatus, quia sic efficit unum corpus morale cum clero ratione beneficij; Moniales etiam subduntur interdicitis personalibus generaliter latis contra Religiosos, nisi feratur in specie contra viros, *Pellizar. citat. num. 12. & 16.*

Requiritur peccatum mortale, ut interdictum totale in certam personam delinquentem fieri possit, si interdictum sit grave: poena enim tan gravis culpam gravem requirit: interdictum vero leve seu parziale, scilicet ab ingressu Ecclesiae vel à sacra communione per breve tempus, cum sit poena levior ob culpam leviolem, seu venialem, imponi nihil prohibet. Quando vero feratur propter culpam alienam, secundum omnes requiritur peccatum mortale, similiter, ut feratur contra communitatem, debet esse gravissima culpa & consequenter mortalis. *Layman. sup. cap. 4. n. 4. & Pellizarius, n. 21.*

III. Effectus interdicti ad tria capita revocari solent, scilicet ad activam & passivam privationem Sacramentorum; privationem activam & passivam divinorum Officiorum; & privationem activam & passivam Ecclesiasticae disciplinae: isti effectus non sunt annexi cuilibet interdicto, sed pro voluntate imponentis plures vel pauciores effectus interdictum continet, & quidem, si absolute feratur, omnes effectus patitur, quia ex se omnes illos habet, & non est potestatis ratio,

itur inter-
neficiatus,
cum clero
duntur
tis contra
tra viros,
interdictum
entem feri
enim tam
dictum vo
u Ecclesie
mpus, con
seu veni
lo vero fer
um omnia
r, ut ferat
gravissim
ym. an. sup

atio, cur potius unum quam alium contineat,
quod si ab imponente limitatur, illum effectum
prodebet, quem imponens voluerit, *cap. non est
vobis de sponsalibus Pellizar. sup. n. 23. Sylvester
verbo interdictum. Lezana sup. n. 10.*
Quoad primum effectum, qui est privatio
activa & passiva Sacramentorum; Notandum
est, quod tempore cujuscunq; interdicti, sive
localis, sive personalis, sive generalis, sive parti-
cularis, non possunt recipi aut administrari Sa-
cramenta Eucharistiæ, extremæ Unctionis, vel
Ordinis, nec contrahi matrimonium, bene ta-
men possunt recipi & administrari Sacramenta
Baptismi, Confirmationis, & Pœnitentiæ, quia
*cap. si sententia, de sent. excom. in 6. & cap.
Alma mater. eod. tit.* dicitur generaliter, tem-
pore interdicti non competere Sacramentorum
receptionem, exceptis casibus in jure expressis,
sed jure non sunt expressa alia præter baptis-
mum, confirmationem, & pœnitentiam. *cap. non
est vobis supra, cap. responso. de sent. excom. cap.
quoniam, & cap. Alma mater. eod. tit. in 6.* Ergo
illa solum recipi & administrari possunt tempo-
re interdicti Notandum tantum, quod Sacra-
mentum pœnitentiæ non ministratur iis, propter
quorum culpam sententia interdicti fuit prola-
ta, vel qui ad perpetrandum delictum consilium
aut favorem dederunt, nisi de delicto satisfecerint,
aut cautionem idoneam præstiterint, *cap.
Alma mater. cit.*

De Sacramento Eucharistiæ certum est, tempore interdicti non posse administrari, nisi constitutis in articulo mortis, vel periculo, *cap. permittimus, de sent. excom. cap. quod in te de panit. & remissionibus, & cap. Alma mater. supr.* tunc deferri debet cum solita solemnitate luminum, campanæ & comitantium privatas Orationes recitantium, quoties enim aliquid permittitur, secundum quod jus permittit intelligitur. Interdictis, etiam personaliter, licet administratio hujus Sacramenti in dicto mortis articulo, præcedere tamen debet satisfactio expressa in *cap. Alma mater.* si causam dederunt interdicti, aut si fuerint interdicti particulariter. In Peshate autem non licet sic interdictis Eucharistiam sumere etiam prætextu annuæ communionis.

De Sacramento Unctionis neq; potest administrari alicui tempore interdicti particularis aut generalis, etiam in periculo mortis, nisi ad hoc speciale privilegium, quia non est de necessitate salutis, nec ullus textus id concedit, sed potius prohibetur, *cap. quod in te de panit. & remissionibus.* De Sacramento Ordinis idem dicendum, sicut etiam de matrimonio, non posse celebrari, possunt tamen fieri sponsalia.

Quoad secundum effectum interdicti, qui est privatio divinatorum Officiorum, nomine Officii intelligitur illud, quod ex modo, quo fit, est deputatum alicui Ordini clericali à solo ministro

consecrato, vel persona ad hoc officium deputata, exercendum, cuiusmodi est Missa, Horæ Canonica, benedictiones vasorum, &c. Officia verò, quæ non dicuntur divina, ut benedictio mensæ, fructuum, habitus, recitatio orationis Angelicæ, Litaniam, privaræ, receptio aquæ benedictæ, privata recitatio Officij, non sunt per interdictum prohibita, imo tenentur officium recitare privatim, qui alias ad illud obligantur, etiam duo simul, modo ab aliis non audiantur: Notum est etiam Missam, & divinum officium celebrare quotidie, juxta præscriptum cap. *Alma mater, his verbis. Singulis diebus in Ecclesiis ac Monasteriis Missæ celebrentur, & alia divina sicut prius, submissa tamen voce, januis clausis: excommunicatis, & interdictis exclusis, & campanis non pulsatis, & ita Sylvester verbo interdictum, num. 2.* Hæc autem concessio intelligitur tantum pro tempore interdicti localis generalis, nam tempore interdicti localis specialis servatur usus antiquum, scilicet in qualibet hebdomada unum sacrum, cap. *permittimus de sent. excomm. c. 6.* nisi necessitas infirmorum oppositum postulare.

Tertius effectus interdicti, qui est privatio sepulture Ecclesiasticæ, intelligendus est respectu cuiuscumq; interdicti generalis, vel particularis, localis, vel personalis; nam quando interdictum est personale particulare, persona illa interdicta, quæcumq; illa sit, sive Clericus, sive Religiosus,

sive secularis, omnino carere debet Ecclesiastica sepultura. *Clement. I. de sepulturis, & cap. Episcoporum de privilegiis in 6.* Quando etiam interdictum est personale generale, omnes, qui causam interdicto dederunt, cum sint specialiter interdicti, privantur etiam dicta sepultura, sicut de illi, qui non dederunt, eo, quod sint pars populi interdicti, & consequenter in illis locum habet interdictum quoad effectus, inter quos iste est *Clement. I. de sepulturis, cap. si civitas de sen. excom. cap. si sententia eod. titul. in 6.* Unde loquitur, etiam infantes & amentes privari sepultura illo tempore; licet enim sint incapaces aliorum effectuum, bene tamen sunt istius, quia sola passione consistit: Tempore etiam interdicti localis sive generalis, sive particularis, licet fideles possint in locis non interdictis frui sepultura Ecclesiastica; non tamen potest concedi in Ecclesiis interdictis aliquibus Laicis, licet innocentibus, aut non interdictis, infantibus, aut amentibus; quia illud interdictum non fertur directe in personas, sed in locum. *Cap. quod in te de poenit. & remiss. cap. si civitas de sen. excomm. in 6. Sylvester, verbo interdictum & Legman sup. citat. cap. 2. n. 3.* Dixi aliquibus Laicis, quia omnes Clerici, etiam religiosi, qui causam interdicto non dederunt, nec interdicti fuerunt, modò interdictum illicita divini Officij celebratione non violaverint, in locis sacris etiam interdictis sepeliri possunt, in silentio tamen, & sine

ecclesiastica sine pulsu campanæ, & absque solemnitate, *cap. in re relato*. Jure tamen novo, *cap. Alma mater*, excipiunt quatuor festiuitates, in quibus, sicut alia Officia, ita & Clericorum sepultura solemniter celebrari possunt: non decet tamen illos in loco interdicto sepelire, si ad alium locum non interdictum commodè deferri possunt. Cetera quod notandum est, nulli, quantumvis personaliter & specialiter interdicto, negari debere sepulturam in Ecclesia non interdicta, si denunciatus non est, & nisi obstet finalis illius impenitentia *Argum. cap. sane 24. q. 2. quibus vivis communicamus etiam mortuis communicare possumus*. Interdictum enim personaliter non tenemur à Sacris Officiis, quæ in loco non interdicto celebrantur, repellere, antequam denunciatur. *extrav. Concil. Constantiensis, ad evitanda*. Ergo neq; eorum corpora ab ejusmodi loco sacro excludere. Ceterum pro interdicto generali personali non requiritur denunciatio specialis sub nomine talis interdicti, sed sufficit denunciatio sub nomine civitatis vel populi; esset enim moraliter impossibile, omnia membra civitatis alio modo denunciare. Ita *Layman. sup. n. 4. Lezana sup. n. 34. Bonacina & alij plures, contra Corneio, Dianam, &c.* idem dicendum de interdicto locali, nisi enim denunciatur, non obligat.

Notandum insuper, quod corpora non personaliter interdictorum & denunciatorum, si in

loco sacro, etsi interdicto, illegitimè sunt sepulta, non sunt exhumanda, illa verò, quæ tempore interdicti in loco non sacro fuerunt sepulta, sublato interdicto, sunt exhumanda, & ad locum sacrum transferenda, & de hoc DD. conveniunt.

Præter istos effectus, interdictum ab ingressu Ecclesiæ, licet non sit annexum interdicto absolute, sed sit quoddam quasi novum interdictum, & aliquando illius effectus suspensioni tribuitur, ut *cap. is cui.* & *cap. cum medicinalis.* eo quod requirat specialem sententiam; privat tamen & excludit ab exercitio Ordinis sacri in Ecclesia, & à sepultura in ipsa ejusq; cœmeterio, habetur expressè in dicto. *cap. is cui. de sent. excom. in 6.* Item ab auditione divinarum Officiorum in Ecclesia ead. *cap. presentis, 5. q. 2. & dicto cap. is cui.* Privatus ergo ab ingressu Ecclesiæ non potest Ordinem sacrum in Ecclesia exercere, neq; ibi divina Officia audire; extra tamen, ut in oratorio privato, aut in agro, bene potest hoc exercere: illa enim privatio non est absoluta, sed limitata, scilicet in illo loco. *Sylvester verbo interdictum, 6. q. 5. & verbo suspensio. n. 5. Pellicanus sup. q. 29. n. 55, & 56.* Potest tamen interdictus ingredi Ecclesiam ad loquendum, vel aliquid profanum faciendum, vel transiendum aliò per ipsam, audire & celebrare Missam, etiam in cœmeterio, & recitare divina Officia, quia nomine Ecclesiæ in materia odiosa & peccati non debet extendi ad cœmeterium; imò

sunt sepul-
tæ tempore
sepultura, sub-
e ad locum
convenire
ab ingressu
dicto abfo-
interdictum
ni tribuan-
cinalis, et
; privatim
faci in Be-
meterio, et
de sent. et
um Officio
q. 2. & de
ssu Ecclesiæ
sa exerceri
tamen, et
e potest hoc
st absolutum
vestri coram
n. 5. Pab-
st tamen
quendum
I transeun-
rare Millan-
ina Officio
diofa & po-
rium; ino
multa

nti dicunt, posse ingredi Ecclesiam ad audi-
endam concionem, & actus jurisdictionis exte-
rius faciendos, & adorandum privatim, & Sa-
cramenta recipere, extra tamen tempus Officio-
rum. *Pellizarius sup. Lexana & alij ab illis citati.*
non tamen sepeliri in cœmeterio. *Gloss. dict. cap.*
si cui. verbo in ea.

IV. Interdictum violantes, si sint clerici, pec-
cant mortaliter ex suo genere, quia faciunt con-
tra preceptum Ecclesiæ in re gravi, & quæ ipsos
directe tangit, & incurrunt irregularitatem per
exercitium alicujus Ordinis sacri aliter quo à laï-
cis exerceri potest, *cap. is qui de sent. excom. in 6.*
sed ad hanc irregularitatem requiritur, quod
non ignoranter, sed ex scientia & malitia hoc
fecerint; & ideo in dicto *cap. is qui*, additur
hoc particula, *scienter*, idem dicitur per exerci-
tium Ordinis minoris, nisi fortè levitas materiæ
excuset; incurrunt pariter privationem Eccle-
siasticæ sepulturæ, ad quam alioquin jus habent:
privantur etiam voce activa & passiva, si violent
interdictum personale, aut locale; ita ut nec eli-
gere, nec eligi possint. Facientes tamen aliqua
ex dictis, si non sunt solemniter, etsi peccent
mortaliter, non incurrunt irregularitatem, *Lay-
nus, sup. cap. 3. per totum.*

Laici autem violantes interdictum quodcun-
que, licet peccent mortaliter, si interdictum est
personale, sive generale, sive particulare, vel
peccent venialiter, si est locale, generale vel

speciale, nullam pœnam irregularitatis incur-
runt, tamen dominus temporalis, qui compellit
Clericos in loco interdicto publicè, & solemniter,
& cum pulsu campanæ divina celebrare, aut
voce præconis, facit populum congregare ad
audienda divina, aut impedit, ne excommuni-
cati aut interdicti exeant, postquam moniti fue-
rint & obtemperare noluerint, vel alij iusti ex-
remanere præsumperint, excommunicatione
Papæ reservatam incurrunt, *Clement. 11. de
excom. Layman. sup. cap. 3. in fine, Lezana
num. 38.*

V. Sequitur ex dictis, regulares interdicti
non posse eligi ad dignitates Ordinis, neque
eligere, si sint denunciati, & si eligunt, aut el-
guntur, electio est ipso jure nulla, ita *Pyrrhus
pralato q. 2. cap. 5. §. 2. n. 38, & 39. & cap. 1.
de postulat. Pralat. & cap. dilectus de consuetu-
dine licet in dicto cap. de postulat. non dicatur inhabi-
bilis ad beneficia ille, qui est interdictus, sed
qui interdictum violavit. Lessius lib. 3. cap. 14.
num. 116. qui dicit videri consonum canoni-
bus, ut ii, qui sua culpa incurrunt personale in-
terdictum, inhabiles sint tam quoad beneficia
quàm ad dignitates regulares.*

VI. Quinque interdicta à jure lata contra
regulares recenset Pellizarius. Primum est
contra ferentes censuras sine debita solemnitate,
& hi incurrunt interdictum ab ingressu
Eccle-

celestis per mensem, *cap. sacro. de sent. excom.*
 tamen hac in re interveniat præsumptio, quæ
 apponitur in textu per verbum, *presumat*, &
 non extenditur hoc interdictum, nisi ad ferentes
 communicationem. Secundum est contra
 violantes interdictum generale locale, & hi in-
 currunt interdictum ab ingressu Ecclesiæ donec
 satisfecerint ab arbitrium illius, cujus senten-
 tiam neglexerint. *Cap. Episcoporum de privile-*
gia. Tertium est contra admittentes excommu-
 nicatos ad divina Officia, & hi incurrunt inter-
 dictum ab ingressu Ecclesiæ latum in *cap. Episco-*
porum de privileg. in 6. à quo non liberantur,
 donec competentem satisfactionem præstite-
 rint ad arbitrium illius, cujus sententiam con-
 templerint. Quartum est contra transgredien-
 tes decretum Sac. Congregationis jussu Urba-
 ni VIII. editum de celebratione Missarum,
 pro quo vide Pellizarium *sup. citat. sect. 2. n. 88.*
 Est enim illud ab ingressu Ecclesiæ in casibus ibi
 expressis. Quintum est contra recipientes
 Episcopatum, Abbatiam, aut aliam dignitatem
 de manu laici, & est ab ingressu Ecclesiæ donec
 impuerint, & dignitatem dereliquerint, & re-
 tulerint, *cap. si quis deinceps. 16. q. 7. Bonac.*
de cetera. disp. 5. punct. 8. prop. 3.
 VII. Interdictum, si est ad tempus, vel sub
 conditione, tempore elapso, vel conditione
 cessante, cessat; quando verò est positum ab-
 solutè,

solutè, aut sine limitatione, non tollitur, nisi per absolutionem aut relaxationem factam ab eo, qui illud posuit, vel ab ipsius Superioris, aut alio ipsius facultatem delegatam habente. *Lezan. verbo interdictum. num. 40.* Hac sunt interdicta, quæ possunt cadere in regulares, & sunt magis ipsorum propria, & proximius ipsos tangunt.

